

MARIANNA ABADIER

"GEEF DE APOTHEKER DE REGIE"

“Als het over vaccinaties gaat, is het systeem in Nederland versnipperd, onnodig complex en weinig patiëntvriendelijk.” Je merkt: apotheker, arts en onderzoeker Marianna Abadier zegt waar het op staat. Ze pleit openlijk voor verandering – en pakt daar ook zelf het voortouw in. We spraken met haar over waarom, volgens haar, juist apothekers zo’n logische rol spelen bij vaccineren, hoe dat de vaccinatiegraad kan verhogen en: waarom we daar gewoon mee zouden moeten beginnen. Iets wat Marianna zelf overigens allang doet: ze leidde al 450 apothekers op voor het zetten van vaccinaties. “Met een opdracht van de (huis) arts, binnen de wettelijke kaders, kunnen zij aan de slag.”

Marianna Abadier is arts, apotheker, onderzoeker én (hobby)lobbyist. Een combinatie van rollen die ze graag benut om veranderingen in de zorg te versnellen. In 2021 startte ze met een geaccrediteerde vaccinatietraining voor apothekers, die inmiddels honderden collega's voorbereidt om zelf veilig te vaccineren. Marianna zet zich in voor een vaste plek van de apotheker in de preventieve zorg. Met consulten, medicatieafbouw en leefstijlintegratie als vanzelfsprekende apothekerstaken van de toekomst.

WIRWAR

Het Nederlandse vaccinatiestelsel is een wirwar van loketten en uitzonderingen, vindt Marianna. “Voor het ene vaccin moet je bij de huisarts zijn, voor het andere bij de GGD. Soms betaal je zelf, soms niet. En de registratie is nergens eenduidig. Krijg je een griepvaccinatie bij de huisarts, dan weet de apotheek dat bijvoorbeeld vaak niet, simpelweg omdat het nergens staat.” Bovendien wordt er voor ieder nieuw vaccin weer een aparte

“Als wij zorgprofessionals het al niet kunnen bijbenen, wat mogen we dan van onze patiënten verwachten?”

route bedacht, vaak omslachtig en nooit hetzelfde als de vorige. “Dan verzinnen we er iets bij, in plaats van één logisch, samenhangend systeem te bouwen. Het is echt versnipperd geraakt. En dan denk ik: als wij zorgprofessionals het al niet kunnen bijbenen, wat mogen we dan van onze patiënten verwachten?”

“Neem de mantelzorgers. Een groep die alleen maar groter wordt, want met de druk op de zorg zullen kinderen en kleinkinderen in de toekomst veel meer moeten bijspringen.

Maar als jij veel bij je kwetsbare ouders over de vloer komt, wil je hen liever niet besmetten. Dan moet je laagdrempelig een griepvaccinatie kunnen halen. Maar ja, niemand die precies weet waar je moet zijn, of wie het nou vergoedt. Dat werkt gewoon niet.”

ALTIJD DICHTBIJ

Volgens Marianna ligt de oplossing voor de hand. “We moeten veel meer samenwerken. De huisarts, de GGD en: de apotheker. Ga zelf maar na: er is altijd wel een apotheker in de buurt. Iedereen kent de apotheek en iedereen weet: als het over medicijnen gaat, moet ik daar zijn. Apothekers beschikken al over de medische kennis, de infrastructuur en het overzicht van iemands medicatie. Dan is het toch niet meer dan logisch dat juist daar óók vaccins worden gezet? Studies uit landen die dit al doen laten allemaal hetzelfde zien: zodra óók de apotheker gaat vaccineren, stijgt de vaccinatiegraad. Als apotheker bereik je dus mensen die je anders mist.”

“Niet elke apotheker zal ook echt gaan vaccineren – en dat hoeft ook niet. Maar zij kunnen wel een grotere rol spelen in de gezondheidsbescherming in de wijk. Dat kan óók met voorlichting. Of door de apotheek als vaccinatieplaats in te zetten. Laat hen dat lokaal, met de andere zorgverleners, bekijken – en vooral doen wat werkt.”

GEWOON BEGINNEN

Marianna is iemand die dingen in beweging krijgt: ze wacht niet eindeloos af, maar zorgt dat er – op een verantwoorde

manier – stappen worden gezet. Op een congres in België, waar ze zelf sprak over preventie en medicatieafbouw, hoorde ze hoe Belgische apothekers het aanpakten. “Zij zeiden: we gaan het gewoon dóen. We leiden alle apothekers ervoor op, dan kan de minister niet meer om ons heen. Geniaal – en zo pak ik het nu ook aan, hier in Nederland. Ik leid apothekers

“Studies uit landen die het al dóen laten allemaal hetzelfde zien: zodra de apotheker meedoet, stijgt de vaccinatiegraad”

op en geef hen alles mee wat ze nodig hebben om morgen zelf te kunnen starten. En ja, in Nederland is ‘injecteren’ een voorbehouden handeling. Maar met een opdrachtconstructie via de huisarts (arts geeft opdracht en draagt eindverantwoordelijkheid) kán het gewoon. Ik merk dat (huis)artsen daar echt wel welwillend in zijn.”

NIEUWE GENERATIE APOTHEKERS

De apotheker die vaccineert. Volgens Marianna sluit het mooi aan bij hoe de rol van apotheker zich aan het ontwikkelen is.

“We hebben zes jaar lang gestudeerd om ons vak als medicatie-expert ten volle uit te oefenen. En gelukkig gebeurt dat ook. Mijn generatie apothekers voert consulten, helpt mensen hun medicatie af te bouwen en voorkomt dat patiënten onnodig bijwerkingen krijgen of in het ziekenhuis belanden. We zijn echt bezig met gezondheidsbescherming en -bevordering.” Marianna ziet hoe ‘haar’ apothekers nu overal in het land pionieren. Maar, zo benadrukt ze, zonder structurele verandering blijft het behelpen. “We moeten af van die lappendeken. Het is al bewezen dat het werkt – in het buitenland, maar ook in onze eigen pilots. Dus waarom maken we het dan niet makkelijker? Geef apothekers de ruimte om aanvullend te werken naast huisarts en GGD – en regel dit wettelijk. Het is laagdrempelig, het is logisch en het helpt ons allemaal vooruit.”

Tot die tijd doet ze óók een oproep aan de apothekers zelf. “Ik zie nog te vaak dat we ons laten tegenhouden door interne gevoeligheden die niet in het belang zijn van de patiënt. Of dat collega's liever wachten tot de wetgeving rond is, eer ze in beweging komen. Maar echt, alleen als we lef tonen en durven doen krijgen we die vaccinatiegraad omhoog.” ■